

LAN COÖRDINEERT AANPAK VOOR TEKORT AAN SALBUTAMOL-AEROSOL

Sinds het vroege voorjaar is er een ernstig tekort aan salbutamol-aerosol in Nederland. Long Alliantie Nederland (LAN) sprong hier direct op in en ontwikkelde een substitutieschema met aanbevelingen voor alternatieven voor verschillende patiëntengroepen. LAN-directeur Rutger Haandrikman dringt ook aan op een meer structurele aanpak van medicijntekorten.

Eind maart waren de voorraden salbutamol-aerosol bij de meeste apotheken geslonken tot minder dan twee weken, of soms zelfs nul. In Nederland zijn ruim een half miljoen longpatiënten aangewezen op salbutamol-aerosol, waardoor een tekort acuut problemen kan opleveren, zeker voor de 85.000 kinderen onder de 6 jaar die het middel gebruiken. Voor hen zijn alternatieve inhalatoren nog niet geschikt, omdat er een grote ademkracht nodig is om

deze inhalatoren correct te gebruiken. Rutger Haandrikman, directeur van de LAN: "Het is schrijnend dat we in een land als Nederland geneesmiddelen tekorten hebben waar mensen het letterlijk benauwd van krijgen. Dit middel is essentieel voor veel patiënten, vooral voor jonge kinderen."

SUBSTITUTIESCHEMA

Samen met huisartsen, kinderartsen, longartsen, apothekers en patiënten-

organisaties kwam de LAN dan ook onmiddellijk in actie. "We hebben direct een substitutieschema opgesteld, met de alternatieven per leeftijdscategorie. Dat staat op onze website en wordt regelmatig geüpdatet. We hebben daar veel positieve reacties op gekregen. Het bleek voor zorgverleners een handvat om met het tekort om te gaan." Naast een praktisch handvat voor het omgaan met de tekorten, speelt de LAN ook een rol in het oplossen van het

Versie: 29 mei 2024

Salbutamol aerosol tekort*: LAN aanbevelingen & alternatieven

Beperkt/niet leverbaar: meeste apotheken hebben 0-2 weken voorraad. Tussen haakjes indicatie verwachte levering datum/status (Farmanco)

- **Niet leverbaar:** salbutamol airomir aerosol (4^e kwartaal), salbutamol vernevelvloeistof (2 mg/ml: week 36-40), ipratropium vernevelvloeistof 250ug/ml (week 23), salbutamol/ipratropium vernevelvloeistof 1/0,2 mg/ml (week 30), ipratropium aerosol (week 26), salbutamol aerosol Sandoz (onbekend).

Kinderen t/m 5 jaar	→	Niet omzetten naar poeder
Kinderen 6-11 jaar	→	Omzetten naar autohaler of poeder, waar mogelijk**
Kinderen 12-18 jaar	→	Omzetten naar poeder, waar mogelijk**
Volwassenen	→	Omzetten naar poeder, waar mogelijk**
Ouderen vanaf 75 jaar	→	Omzetten naar poeder, waar mogelijk**

Alternatieve kort-werkende bèta-2 agonisten (poeder)

- Salbutamol poeder
  - ❖ Diskus
  - ❖ Novolizer
- Terbutaline (Bricanyl) poeder

Aerosol alternatieven, andere werkzame stof

- Formoterol (snel en langwerkend)
- ICS-formoterol (alleen bij astma en >12 jaar)
- Ipratropium/fenoterol (Berodual)

Aanbevelingen apotheker (en andere betrokken zorgverleners):

- (1) Maak proactief regionale afspraken over alternatieven en omzetting
- (2) Reserveer beschikbare aerosolen voor kinderen < 6 jaar, gebruik verneveling in thuis situatie beperken (reserveer voor ziekenhuis)
- (3) Bij een acute astma aanval heeft bij kinderen t/m 11 jaar en ouderen vanaf 75 jaar een aerosol met voorzetkamer de voorkeur ivm verminderde inhalatiekracht en coördinatie van ademhaling
- (4) Lever 1 inhaler per keer per patiënt af
- (5) Geef nieuwe inhalatie-instructie na omzetting en benadruk goede therapietrouw op de langwerkende onderhoudsmedicatie

*Noot: IGJ besluit: <https://www.igi.nl/publicaties/besluiten/2024/03/22/salbutamol-aerosol-100-mcg>

**Check inhalatietechniek en kracht, eventueel met InCheck dial

Substitutieschema 29 mei 2024.

De meest recente versie is te vinden op <https://www.longalliantie.nl/content/Salbutamol-tekort-LAN-advies.pdf>.

"Het is de vraag hoe wij omgaan met essentiële medicatie"

probleem. "We hebben gesprekken gevoerd met allerlei betrokkenen, zoals VWS (ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, red.), IGJ (Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, red.), CBG (College ter Beoordeling van Geneesmiddelen, red.), leveranciers, verzekeraars en brancheverenigingen, en samen gekeken: wat gebeurt er? Maar we hebben vooral ook geprobeerd oplossingen te zoeken. Op de korte termijn zie je een acuut leveringsprobleem, waarvoor VWS, IGJ, apothekers en de minister op de achtergrond bezig zijn om voorraden uit het buitenland te halen en importrestricties op te heffen, zodat je medicatie hiernaartoe kan krijgen."

BREDER PROBLEEM AANPAKKEN

"Maar ik denk dat het van belang is dat ook het bredere probleem wordt aangepakt", vervolgt Haandrikman. "Hoe gaan we dit in de toekomst voorkomen? We hebben een preferentiebeleid, wat betekent dat we meestal afspraken maken met één leverancier,

om de prijs te drukken. Dat gaat goed, totdat er bij een grote leverancier een productieprobleem is. Dat kan je moeilijk opvangen, zeker als tekorten ook in het buitenland spelen. Door het preferentiebeleid staat Nederland dan meestal achteraan in de rij. Salbutamol is niet de eerste en de enige en zal ook niet de laatste zijn waarbij tekorten zijn. Het is dus de vraag hoe wij omgaan met essentiële medicatie." Haandrikman heeft wel ideeën voor structurele veranderingen om op de lange termijn medicijntekorten tegen te gaan. "Ik denk dat we sneller moeten handelen en de vrijheid moeten krijgen om de regie te voeren op tekorten. Je moet zorgen dat je een voorraad essentiële medicatie hebt. Je zou ook moeten kijken of je het makkelijker kan maken voor andere fabrikanten om in te springen bij dreigende tekorten, zonder zorgen over de vergoeding. Meer diversificatie dus, ook in het aanbod. Misschien moet je toch, ik durf het bijna niet te zeggen, iets meer marktwerking toelaten?"

DRUK VAN DE KETEL

Terug naar het acute probleem. Haandrikman ziet dat de druk bij de salbutamoltekorten inmiddels wat van de ketel is. "Je hebt het niet zomaar opgelost. De urgentie in april was hoog,

maar we merken in onze achterban dat de druk er een beetje af is." Hij refereert naar de Farmanco-website van de KNMP (farmanco.knmp.nl), waarop medicijntekorten inzichtelijk worden gemaakt. "Je ziet dat er nog steeds tekorten zijn en dat die zelfs aanhouden tot het vierde kwartaal. We houden het als LAN dus nauwlettend in de gaten." ●

WAAROM TRIXEO BIJ UW COPD-PATIËNT? 1,3

MINDER MATIGE OF ERNSTIGE LONGAANVALLEN^{1,2}

Primair eindpunt ETHOS studie*

↓ ↓ ↓ 24% vs LABA/LAMA[§]
(1,08 vs. 1,42, p<0,0001)

LAGER RISICO MORTALITEIT (alle oorzaken)^{2,3}

Secundair eindpunt ETHOS studie*

↓ ↓ ↓ 49% vs LABA/LAMA[§]
(37 vs. 67 sterfgevallen, unadjusted p=0,0035)^{1,4}

INDICATIE

Trixeo Aerosphere is geïndiceerd als onderhoudsbehandeling voor volwassen patiënten met matige tot ernstige COPD die niet adequaat behandeld worden met LABA/ICS of LABA/LAMA.¹

AstraZeneca

Verkorte productinformatie, voetnoten en ETHOS studie-opzet elders in deze uitgave

TRIXEO AEROSPHERE™
(formoterol, glycopyrronium en budesonide) Dosis-aerosol